

General Certificate of Secondary Education
2016

Uimhir Lárionaid

--	--	--	--	--

Uimhir Iarrthóra

--	--	--	--	--

Stáidéir Mhótarfheithiclí agus Úsáideoirí Bóithre

Aonad 1: Teoiric Mhótarfheithiclí
agus Úsáideoirí Bóithre

Ardsraith

[GMV12]

GMV12

DÉ LUAIN 16 BEALTAINE, IARNÓIN

AM

2 uair an chloig.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.

Ní mór duit na ceisteanna a fhreagairt sna spásanna chuige sin.

Ná scríobh taobh amuigh den achar bhoscáilte ar gach leathanach nó ar leathanaigh bhána.

Comhlánaigh le dúch gorm nó dúch dubh amháin. **Ná scríobh le peann glóthaí.**
Freagair na ceisteanna **uilig**.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 180 an marc iomlán don pháipéar seo.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní atá priontáilte ar thaobh na lámhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gCeisteanna **30, 31** agus **32**.

Freagair na ceisteanna uilig.

Fíor 1.1

© Principal Examiner

- 1 Déan staidéar ar an ghrianghraf i bhFíor 1.1 thuas. Cé acu trí litir a úsáidtear le tagairt a dhéanamh don chineál seo d'fheithicil?

[1]

- 2 Luaigh an t-aon uair amháin nuair is féidir fón póca a úsáid go dlíthiúil i bhfeithicil.

[1]

3 Déan scrúdú ar an chomhartha rabhaidh i **bhFíor 3.1** thíos.

Fíor 3.1

© Crown copyright 2015. The Official Highway Code for Northern Ireland prepared by the Department for Infrastructure. <https://www.nidirect.gov.uk/content/crown-copyright>

(a) Cé acu casadh, an ceann ar chlé nó an ceann ar dheis, a dtiocfaidh an tiománaí cairr air ar dtús?

_____ [1]

(b) Luaigh gníomh **amháin** ba chóir do thiománaí cairr a dhéanamh nuair a d'fheicfeadh sé an comhartha i **bhFíor 3.1**.

_____ [1]

4 (a) Ní mór do phleanálaithe a lán tosca a chur san áireamh agus feabhsuithe móra bóithre nó bóthar nua á bpleanáil acu. Liostaigh **trí** cinn de na tosca seo.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

3. _____ [1]

(b) Scríobh **dhá** shampla de mhodhanna a úsáideann innealtóirí bóthair le trácht a cheansú.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

[Tiontaigh an leathanach

5 Déan staidéar ar na grianghraif i **bhFíor 5.1** agus i **bhFíor 5.2** thíos.

Scáthán
breise

© Principal Examiner

Fíor 5.1

Scáthán
breise

© Principal Examiner

Fíor 5.2

Mínigh go achomair an fáth ar chuir an tiománaí i **bhFíor 5.1** agus an rothaí i **bhFíor 5.2** scáthán breise ar a scáthán siar.

_____ [1]

6 Mínigh go hachomair cad é a chiallaíonn na rudaí seo a leanas:

1. dranntiomáint a dhéanamh _____ [1]

2. speiceáil a dhéanamh _____ [1]

7 (a) I ndiaidh timpiste nach bhfuil duine gortaithe inti, ainmnigh **dhá** ghníomh a chaithfidh gach tiomanaí a dhéanamh.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

(b) Ainmnigh an cineál árachais a sholáthraíonn an clúdach nó an chosaint is mó.

_____ [1]

(c) Ainmnigh míbhuntáiste **amháin** a bhaineann leis an chineál seo clúdaigh.

_____ [1]

(d) Cad é mar is féidir díolúine ó chaitheamh crios sábhála a fháil?

_____ [1]

(e) Ainmnigh **dhá** chineál srian páiste is féidir a úsáid go dlíthiúil i gcarr.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

[Tiontaigh an leathanach

Fíor 8.1

© Crown copyright 2015. The Official Highway Code for Northern Ireland prepared by the Department for Infrastructure. <https://www.nidirect.gov.uk/content/crown-copyright>

8 Déan scrúdú ar an chomhartha i gCóras na Slánródaíochta i bhFíor 8.1 thuas.

Ainmnigh áit **amháin**, seachas crosaire comhréidh, a bhfeicfeá an comhartha seo.

_____ [1]

9 (a) Ainmnigh **dhá** ghás sceite a ndéantar monatóireacht orthu maidir le caighdeán an aeir.

1. _____ [1]

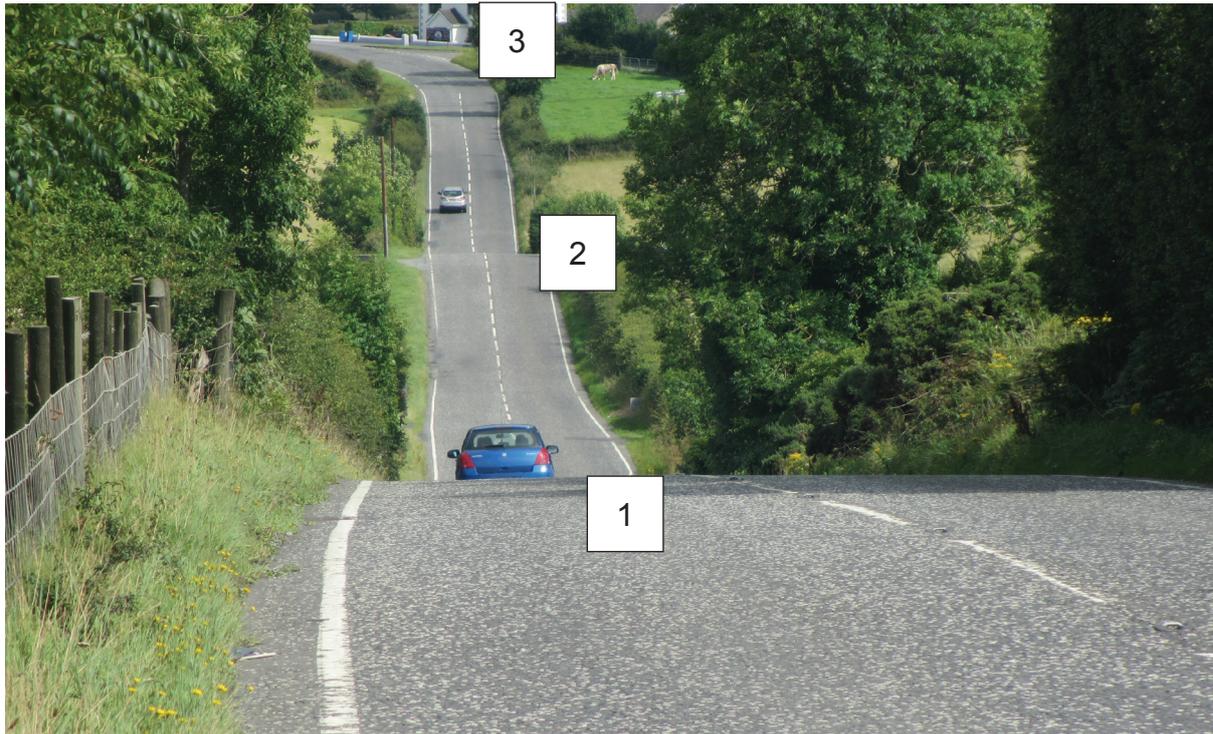
2. _____ [1]

(b) Cá háit a mbeifeá ag súil le tíuchaintí arda na ngás seo a fháil?

_____ [1]

10 Déan staidéar ar an ghrianghraf i bhFíor 10.1 thíos.

Fíor 10.1

© Chief Examiner

(a) Ainmnigh na trí phríomhghné aibhsithe i bhFíor 10.1 atá contúirteach do thiománaithe.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

3. _____ [1]

(b) Ainmnigh dhá ghníomh nár chóir do thiománaithe a dhéanamh ar an stráice seo bóthair.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

[Tiontaigh an leathanach

11 (a) Luaigh an t-ainm coitianta a thugtar ar inneall adhainte comhbhrú.

_____ [1]

(b) Míinigh go hachomair an dóigh ar féidir breosla a adhaint le comhbhrú amháin.

_____ [2]

(c) Ainmnigh an comhbhall

1. a athraíonn gluaisne suas/síos na loine go gluaisne chiorclach

_____ [1]

2. a dhruideann na comhlaí in inneall ceithre bhuille

_____ [1]

3. a fhórsálann an fuarthán dul timpeall an innill

_____ [1]

(d) Cé acu córas feithiclí a bhfaighfeá brúpláta ann?

_____ [1]

12 Déan liosta de **cheithre** phíosa trealaimh is féidir a choinneáil i bhfeithicil agus a bheadh úsáideach ag láthair thimpiste.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

3. _____ [1]

4. _____ [1]

13 (a) Is é an _____ an t-orgán a bhaineann alcól as an chorp. [1]

(b) Cá fhad a ghlacann sé le haonad amháin alcóil a bhaint as an chorp?
_____ [1]

(c) Ainmnigh **dhá** phionós fosta is féidir le cúirt a ghearradh ar thiománaí a ciontaíodh as tiomáint le barraíocht alcóil.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

14 (a) Mínigh ciall an fhocail “éighníomhach” i dtaca le criosanna sábhála.
_____ [1]

(b) Seachas criosanna sábhála, ainmnigh **trí** ghaireas thánaisteacha sábháilteachta i mótarfheithicil.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

3. _____ [1]

(c) Cad é an gníomh nach mór don tiománaí a dhéanamh má tá suíochán linbh cúlphéachana suite ar shuíochán tosaigh an phaisinéara sa charr?

_____ [1]

[Tiontaigh an leathanach

15 Déan staidéar ar na comharthaí bóithre i bhFíor 15.1 go dtí Fíor 15.6 thíos.

Mínigh an chiall atá leo, de réir mar atá luaite i gCóras na Slánródaíochta, sna spásanna atá curtha ar fáil.

Fíor 15.1

Fíor 15.2

Fíor 15.3

Fíor 15.4

Fíor 15.5

Fíor 15.6

© Crown copyright 2015. The Official Highway Code for Northern Ireland prepared by the Department for Infrastructure. <https://www.nidirect.gov.uk/content/crown-copyright>

- Fíor 15.1 _____ [1]
- Fíor 15.2 _____ [1]
- Fíor 15.3 _____ [1]
- Fíor 15.4 _____ [1]
- Fíor 15.5 _____ [1]
- Fíor 15.6 _____ [1]

16 Déan staidéar ar an ghrianghraf i bhFíor 16.1 thíos.

Fíor 16.1

© Chief Examiner

(a) Déan liosta de **chúig** ghuais fhéideartha do thiománaithe ag taisteal ar an stráice bóthair i bhFíor 16.1 thuas.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

3. _____ [1]

4. _____ [1]

5. _____ [1]

(b) Cad é an t-ainm ceart ar an lana lárnach, leis an tsaighead bhán, atá deartha le ligean don trácht tiontú ar dheis go sábhailte?

_____ [1]

(c) Luaigh **dhá** fháth a mbeadh sé deacair do thiománaithe an príomhbhóthar seo a thrasnú ó cheachtar den dá thaobh.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

[Tiontaigh an leathanach

17 (a) Meaitseáil na comhbhaill **A** go **D** thíos lena gcórais chomhbhaill.

Comhbhaill

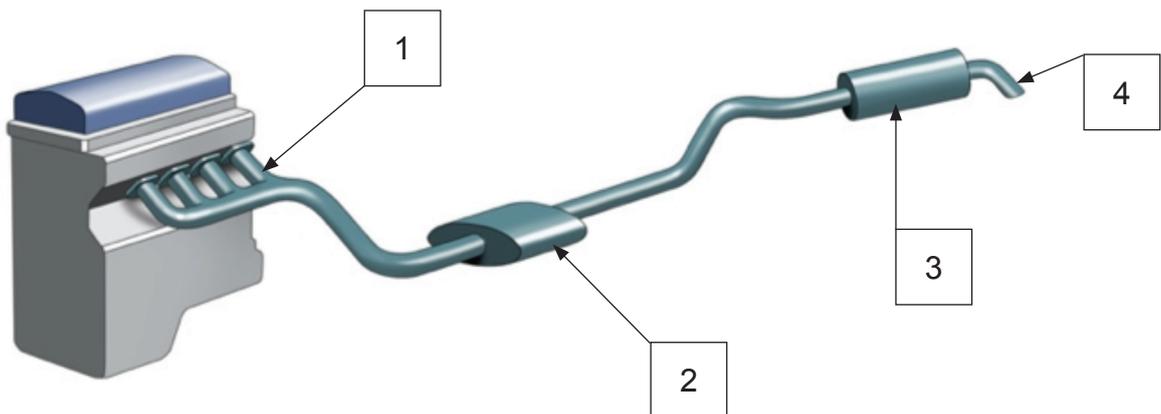
- A** iolrachán
- B** teirmeastat
- C** máistirshorcóir
- D** solanóideach

Córais chomhbhaill

1. córas coscánaithe _____ [1]
2. córas fuaraithe _____ [1]
3. córas leictreach _____ [1]
4. sceithchóras _____ [1]

(b) Ainmnigh na páirteanna atá lipéadaithe **1– 4** i bhFíor 17.1 thíos.

1. _____ [1]
2. _____ [1]
3. _____ [1]
4. _____ [1]

Fíor 17.1

© Motor Vehicle and Road User Studies for CCEA GCSE by Eamonn McPolin.
(ISBN: 9781906578312) Published by Colourpoint Educational, 2009.

(c) Cad é príomhfheidhm na sciathphlátaí i mbosca ciúnadóra?

_____ [1]

(d) Ainmnigh **dhá** sheiceáil is féidir a dhéanamh ar sceithchóras feithicle.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

(e) Mínigh an chiall atá le cóimheas comhbhrú 8:1 in inneall.

_____ [2]

18 (a) Ainmnigh buntáiste **amháin** agus míbhuntáiste **amháin** a bhaineann le carr hibrídeach.

Buntáiste _____ [1]

Míbhuntáiste _____ [1]

(b) Luaigh **dhá** fháth a bhfuil cairr hibrídeacha á bhforbairt agus á dtáirgeadh.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

[Tiontaigh an leathanach

19 Tá £8,799 ar Vauxhall Astra 1.7 D ar an Idirlíon.

Ní mór do cheannaitheoirí táille slánaíochta £61.00, formhuirear £50.00 ar uimhirphláta agus ceadúnas máil feithicle 12 mhí de £140.00 a íoc fosta.

(a) Cad é an costas ceannaigh iomlán ar an fheithicil?

£ _____ [1]

(b) Ríomh costas an mhí thar 36 mí, má tá éarlais 20% ann agus ús a chosnaíonn 15% in aghaidh na bliana.

£ _____ [4]

20 (a) Ní ceart an luí téarnaimh a úsáid ach amháin nuair atá an t-othar gan aithne

agus _____ . [1]

(b) Déan liosta thíos de na tosaíochtaí de réir oird nuair atá cóir leighis á cur ar thaismigh ag láthair thimpiste.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

3. _____ [1]

(c) Is é _____ an t-ainm coitianta ar chneá bhallbhrúite. [1]

21 Mínigh go hachomair an fáth ar mhíbhuntáiste do thiománai é drochamharc forimeallach a bheith aige.

_____ [1]

[Tiontaigh an leathanach

22 Déan staidéar ar an ghrianghraf i bhFíor 22.1 thíos.

Fíor 22.1

© Principal Examiner

Mínigh an fáth a bhfuil solas tráchtá ar crochadh os cionn lár an charrbhealaigh.

[1]

23 (a) Ainmnigh buntáiste **amháin** as airgead a fháil ar iasacht le carr a cheannach.

_____ [1]

(b) Seachas iasacht bhainc, ainmnigh **dhá** fhoinse creidmheasa le hairgead a chur ar fáil le carr a cheannach.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

(c) Ainmnigh **dhá** chostas sheasta a bhaineann le gluasteánaíocht.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

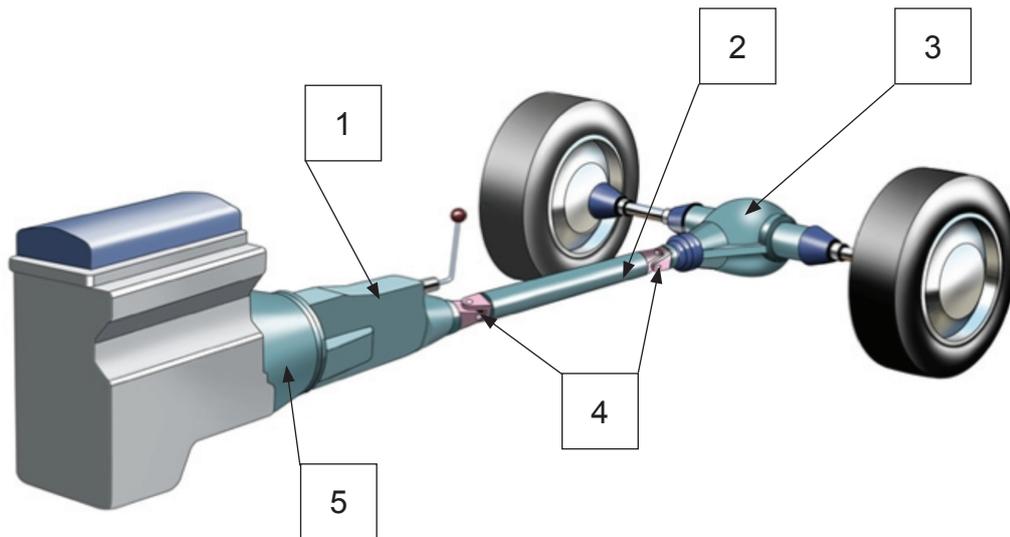
(d) Ríomh an costas iomlán a bhaineann le £5,000 a fháil ar iasacht, nuair atá sé le haisíoc thar thrí bliana ag RCB (*APR*) de 12%.

£ _____ [2]

[Tiontaigh an leathanach

24 Taispeánann **Fíor 24.1** thíos an córas tarchurtha.

Fíor 24.1

© Motor Vehicle and Road User Studies for CCEA GCSE by Eamonn McPolin.
(ISBN: 9781906578312) Published by Colourpoint Educational, 2009.

(a) Ainmnigh na páirteanna atá lipéadaithe **1–5** i bhFíor 24.1 thuas.

1. _____ [1]
2. _____ [1]
3. _____ [1]
4. _____ [1]
5. _____ [1]

(b) Ainmnigh an **dá** chineál gluaisne is féidir le hailt uilíocha a dhéanamh.

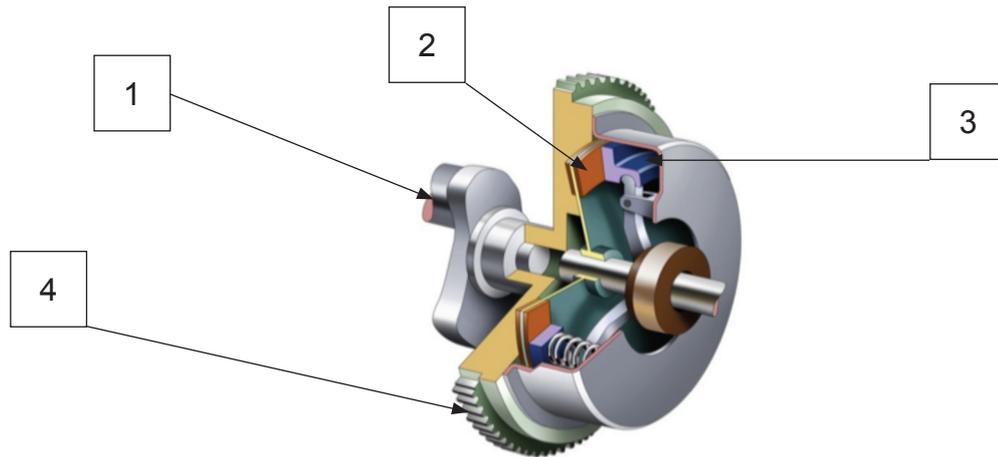
1. _____ [1]
2. _____ [1]

(c) Míneigh go achomair feidhm na cráige.

[3]

(d) Ainmnigh na páirteanna atá lipéadaithe 1–4 i bhFíor 24.2 thíos.

Fíor 24.2

© Motor Vehicle and Road User Studies for CCEA GCSE by Eamonn McPolin.
(ISBN: 9781906578312) Published by Colourpoint Educational, 2009.

1. _____ [1]
2. _____ [1]
3. _____ [1]
4. _____ [1]

(e) Luaigh dhá fheidhm le roth lústair.

1. _____ [1]
2. _____ [1]

[Tiontaigh an leathanach

25 Comharthaí bóithre a chuireann faisnéis in iúl, bíonn dathanna éagsúla orthu.

Luaigh an cineál faisnéise a chuirtear in iúl le gach ceann de na dathanna seo a leanas.

(a) Donn _____ [1]

(b) Buí _____ [1]

(c) Gorm _____ [1]

(d) Dearg _____ [1]

(e) Glas _____ [1]

26 Cad é mar a thiocfadh leat éifeachtaí codlatachta a sheachaint agus tú ag tiomáint san oíche?

Luaigh trí fhreagra.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

3. _____ [1]

27 (a) Scríobh trí fháth a roghnófa carr athlámhe (dara láimhe) a cheannach.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

3. _____ [1]

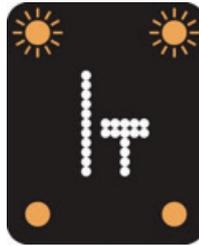
(b) Míniú go hachomair an prionsabal a bhaineann le feithicil a fháil ar léas.

_____ [2]

[Tiontaigh an leathanach

28 Déan staidéar ar na comharthaí ó Chóras na Slánródaíochta i **bhFíor 28.1** agus i **bhFíor 28.2** thíos.

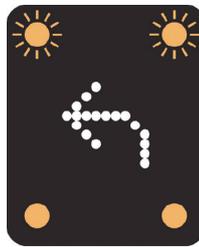

Fíor 28.1

© Crown copyright 2015. The Official Highway Code for Northern Ireland prepared by the Department for Infrastructure. <https://www.nidirect.gov.uk/content/crown-copyright>

(a) (i) Cad é an teachtaireacht atá á léiriú ar an chomhartha mótarbhealaigh i **bhFíor 28.1** thuas?

[1]

Fíor 28.2

© Crown copyright 2015. The Official Highway Code for Northern Ireland prepared by the Department for Infrastructure. <https://www.nidirect.gov.uk/content/crown-copyright>

(ii) Cad é ba chóir dó thiománaí a dhéanamh nuair a d'fheicfeadh sé an comhartha mótarbhealaigh i **bhFíor 28.2** thuas?

[1]

(b) Cuir síos go achomair ar an dóigh a rachfá ar mhótarbhealach.

[2]

(c) Ainmnigh **dhá** fheithicil nach gceadaítear dóibh bheith ar mhótarbhealach.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

(d) Ainmnigh **dhá** fheithicil nach gceadaítear dóibh an tríú lána ar mhótarbhealach trí lána a úsáid.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

(e) Míneigh go achomair an dóigh le scoitheadh ar mhótarbhealach.

_____ [3]

29 Míneigh an fáth a bhfuil mótarbhealaí níos sábháilte ná bóithre eile.

_____ [6]

[Tiontaigh an leathanach

30 Cuir síos ar an dóigh ar féidir le feithiclí, le hoiliúint tiománaithe agus le taithí cur le sábháilteacht ar bhóithre.

Feithiclí

Oiliúint Tiománaithe

Taithí

[12]

LEATHANACH BÁN
NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

9913.02

28GMV1227

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1-4	
5-7	
8-10	
11-14	
15-16	
17-18	
19-21	
22-23	
24	
25-27	
28-29	
30-31	
32	

Marc Iomlán	
--------------------	--

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.

I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

9913.02/4

28GMV1228